

II. Извършване на пребояването.

Пребояването се извърши въ 1893-тъ общини на царството отъ 20,834 агентъ-преброители, отъ които 5,924 въ градовете и 14,910 въ селата. Падатъ се, слѣдователно, на 1 агентъ-преброител срѣдно по 194 жители, а отдѣлно на градски преброител — 133, на селски — 218 жители.

Споредъ списъците на агентъ-преброителите, въ които е означено и занятието на всѣкиго единого, тѣ се разпредѣлятъ по занятие както слѣдва:

Занятия	Въ градовете Dans les villes	Въ селата Dans les villages	Изобщо Ensemble	Professions
Учители	1,394	3,710	5,104	Instituteurs
Чиновници държавни	2,755	1,715	4,470	Fonctionnaires de l'Etat
„ общински и окрѣжни	638	2,553	3,191	communaux et dѣpartementaux
Бивши чиновници и пенсионери .	146	922	1,068	Anciens fonctionnaires et pensionnaires (retraités)
Свещеници	13	277	290	Prêtres
Адвокати и просбописци	291	216	507	Avocats et aides-avoués
Лица съ свободни занятия (лѣкарни, инженери, аптекари, фотографи и пр.)	87	132	219	Personnes ayant des professions libérales (médecins, ingénieurs, pharmaciens, photographes, etc.)
Земледѣлци	35	3,185	3,220	Agriculteurs
Търговци	320	1,020	1,340	Commerçants
Кръчмари	28	429	457	Cabaretiers et aubergistes
Занаятчии и индустриялци	37	236	273	Artisans et industriels
Магазинни и др. служащи и работници	86	51	137	Employées de magasins et autres ouvriers
Други	94	464	558	Autres
Всичко	5,924	14,910	20,834	Total

Изобщо, разходите за възнаграждение на агентъ-преброителите, които извършиха тая си длѣжностъ вънъ отъ селото или града, дѣто се намира постоянното имъ мѣстожителство*), възлизатъ на около 125,000 лева; само на преброителите частни лица (не чиновници) сѫ изплатени 110,063·06 лева отъ прѣвидените въ бюджета на Дирекцията на статистиката суми.

Пребояването се извърши споредъ изложените по-горѣ наредби и наставления. Свѣдѣниятъ се вписваха въ личните и др. карти отъ самото население, а дѣто това не бѣ възможно — отъ агентъ-преброителите. Послѣдните, при прибирането на преброителните книжа отъ домакинствата, провѣряваха вписаните въ тѣхъ данни и поправяха намѣрените погрѣшки и непълноти. Слѣдъ като провѣрѣха и отнесѣха дома си всички карти отъ всички домакинства въ преброителните си участъци, агентъ-преброителите трѣбаше, съгласно § 68 отъ наредбите за пребояването, да попълнятъ таблицата *a*, отпечатана на втората вѣтрѣща страница на папките имъ, отдолѣ подъ списъка. Тази таблица въ слѣдната форма съдѣржаше броя на жителите въ всѣки преброителенъ участъкъ:

* Чл. 9 отъ Закона за пребояването гласи: „Преброителъ, които извършва тая си длѣжностъ въ селото или града, гдѣто се намира постоянното имъ мѣстожителство, не получава никакво възнаграждение за извършената работа. Ония же, които отиватъ да пребояватъ въ други общини, вънъ отъ мѣстожителството си, получаватъ пакти и дневни разноски отъ прѣвидените за това суми въ бюджета на надлежното министерство и съгласно закона за чиновниците, ако тѣ сѫ чиновници, и по 60 ст. на километър и 6 лева на денъ, отъ прѣвидените суми въ бюджета на Дирекцията на Статистиката, ако сѫ частни лица“.

II. Ex ecution du recensement.

Le recensement fut effectué dans les 1893 communes du Royaume par 20.834 agents-recenseurs, desquels 5.924 dans les villes et 14.910 dans les villages. Il revient, par suite, à un agent-recenseur en moyenne 194 habitants, tandis que s par m t  à un recenseur urbain 133, rural 218 habitants.

D'après les listes des agents-recenseurs, dans lesquelles on désigne aussi la profession de tous les individus, ceux-ci sont répartis par professions comme il suit:

Professions
Instituteurs
Fonctionnaires de l'Etat
communaux et départementaux
Anciens fonctionnaires et pensionnaires (retraités)
Prêtres
Avocats et aides-avoués
Personnes ayant des professions libérales (médecins, ingénieurs, pharmaciens, photographes, etc.)
Agriculteurs
Commerçants
Cabaretiers et aubergistes
Artisans et industriels
Employées de magasins et autres ouvriers
Autres
Total

En général, les dépenses pour la gratification des agents-recenseurs qui accomplirent ce devoir hors du village ou de la ville où se trouve leur r idence habituelle*), s' l閙ent à la somme de 125,000 frs, environ; rien qu'aux recenseurs-personnes privées (non fonctionnaires) furent pay s 110,063·06 frs, des sommes prévues à cet effet dans le budget de la Direction de la statistique.

Le recensement fut exécuté d'après les dispositions et instructions ci-dessus exposées. Les renseignements étaient inscrits dans les bulletins personnels et autres par la population même, tandis que là où cela était impossible — par les agents-recenseurs. Ces derniers, à la reprise par les ménages des formulaires de recensement, vérifiaient les données y inscrites et corrigeaient les erreurs et lacunes trouvées. Après avoir vérifié et emporté chez eux tous les bulletins et feuilles de tous les ménages de leurs cercles de recensement, les agents-recenseurs devaient, conformément au § 68 des Dispositions sur le recensement, compléter le tableau *a*, imprimé dans la seconde page intérieure, de leurs bordereaux, sous la liste. Ce tableau, de la forme suivante, contenait le nombre des habitants de chaque cercle de recensement.

*) L'art. 9 de la Loi sur le recensement, porte: „Les recenseurs qui accomplissent ce devoir dans le village ou la ville où se trouve leur r idence habituelle, ne perçoivent aucune gratification pour le travail qu'ils ont exécuté. Quant à ceux qui vont recenser dans d'autres communes, hors de leur r idence, ils reçoivent des frais de voyage et journaliers, des sommes prévues à cet effet dans le bulget du ministère comp t  et conformément à la loi pour les fonctionnaires, si ce sont des fonctionnaires, et 0·60 frs. par km. et 6 frs par jour, des sommes prévues dans le budget de la Direction de la statistique, s'ils sont des personnes privées.“